

בתי המשפט

בש"א 160063/06

ת"א 25421/06

בבית משפט השלום

בתל אביב-יפו

כבוד השופט מאיר יפרח בפני:

המבקשת: מרכז גטניו ללימודים והכשרה בע"מ

נ ג ד

המשיבה: רות קרני הורביץ

החלטה

רקע

1
2
3
4
5 בפני בקשה למתן צו מניעה זמני האוסר על המשיבה, בעצמה או באמצעות אחרים, לרבות
6 באמצעות תאגיד שבשליטתה, להפעיל אתר אינטרנט בשם www.dula.co.il ו/או לקיים בו
7 פעילות כלשהי וזאת עד לשינוי שמו ו/או כל פעולה אחרת לפי שיקול דעת בית המשפט (להלן-
8 "הבקשה"). הבקשה הוגשה במסגרת תביעה המבוססת על עוולת גניבת עין (המעוגנת בסעיף 1
9 לחוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999, להלן-"חוק עוולות מסחריות"). לפי הנטען בכתב
10 התביעה, העלתה המשיבה בראשית חודש מרץ 2006 אתר אינטרנט בשם www.dula.co.il.
11 שמו של אתר זה הינו **כמעט זהה** (מבחינת הכתיב) לשם האתר אותו מנהלת המבקשת מאז שנת
12 2002 (www.doula.co.il) ובעברית הגייתו נשמעת זהה ואיותו זהה. לפיכך, טוענת המבקשת
13 בתביעתה, השימוש בשם האתר על ידי המשיבה, מהווה באופן ברור "גניבת עין", אשר הינה
14 עוולה לפי חוק עוולות מסחריות. בגדרי התביעה העיקרית התבקשו שלושה סעדים: **האחד**, פיצוי
15 סטטוטורי ללא הוכחת נזק בסכום של 100,000 ₪, כאמור בסעיף 13 לחוק עוולות מסחריות;
16 **השני**, מתן צו מניעה קבוע המורה למשיבה לחדול משימוש במתחם האתר; **והשלישי**, מתן צו
17 עשה קבוע המורה למשיבה לשנות את שם האתר אותו היא מנהלת באופן שלא יתחרה באתר
18 דולה המקורי.

שאלת הסמכות העניינית

21 מיד עם קבלת הבקשה, העלתי מיוזמתי את שאלת סמכותי העניינית לדון בה. הלכה משכבר היא,

22 כי:

23 "על בית המשפט מוטלת החובה לבדוק את סמכותו העניינית לדון

24 בתובענה שלפניו ולא להמתין ליוזמת הצדדים. בית המשפט הוא שחייב

בתי המשפט

בש"א 160063/06

בית משפט השלום

ת"א 25421/06

בתל אביב-יפו

כבוד השופט מאיר יפרח

בפני:

1 בבדיקת העובדות המקנות לו את הסמכות, אפילו לא חלקו עליה בעלי
2 הדין. אין בהסכמתם של הצדדים להתדיין לפני ערכאה שיפוטית אחת
3 כדי להקנות לו סמכות עניינית, בנושא שבו מסר המחוקק את הסמכות
4 לערכאה שיפוטית אחרת"
5 (א. גורן סוגיות בסדר דין אזרחי, מהדורה שביעית, בעמ' 10).

7 בידוע הוא כי ההכרעות בנתונים העובדתיים של הסמכות נעשות על-פי כתבי הטענות של
8 הצדדים. ראש וראשון בהם הוא כתב התביעה. על התובע לפרט בכתב התביעה את העובדות
9 המראות שבית המשפט מוסמך לדון בתובענה (דברי הנשיא ברק ברע"א 6558/99 חבס נ' חבס,
10 פ"ד נד(4) 337, 346).

12 המבחן הבסיסי לבחינת הסמכות העניינית הוא האם העניין מצוי בסמכותו הייחודית של בית
13 משפט או בית דין לפי הוראת חוק ספציפית. חוק עוולות מסחריות, הוא החיקוק הספציפי המטפל
14 בעוולת גניבת העין. הוא איננו מתייחס לסוגיית מיהות בית המשפט המוסמך לדון בהפרת הוראה
15 מהוראותיו. סוגיה זו מוסדרת בהוראת סעיף 40(4) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-
16 1984 (להלן-"חוק בתי המשפט"). סעיף 40 לחוק בתי המשפט, שעניינו סמכותו העניינית
17 של בית המשפט המחוזי, תוקן בשנת תשס"ד (במסגרת תיקון מס' 36) כך שהוסף בו ס"ק(4)
18 כדלקמן:

19
20 "(4) תביעה בענייני קניין רוחני, הכרוכה בתביעה בענייני קניין רוחני
21 שהיא בסמכות בית המשפט המחוזי לפי פסקה(1), אף אם סכום התביעה
22 או שווי נושא התביעה אינו עולה על הסכום כאמור בסעיף 51(א)(2);
23 בפסקה זו, 'תביעה בענייני קניין רוחני' - תביעה אזרחית לפי אחד או
24 יותר מהחוקים המפורטים להלן:

- 25
26 (א) חוק זכויות יוצרים, 1911;
27 (ב) פקודת זכויות יוצרים;
28 (ג) פקודת הפטנטים והמדגמים;
29 (ד) חוק הגנת כינויי מקור וציונים גיאוגרפיים, התשכ"ה-1965;
30 (ה) חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967;
31 (ו) פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972;

בתי המשפט

בש"א 160063/06

בבית משפט השלום

ת"א 25421/06

בתל אביב-יפו

כבוד השופט מאיר יפרח

בפני:

- 1 (ז) חוק זכויות מטפחים של זני צמחים, התשל"ג-1973;
 2 (ח) חוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד-1984;
 3 (ט) חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999
 4 (ההדגשה הוספה- מ' י').
 5

6 על פשרו ומהותו של תיקון זה, נוכל ללמוד מקריאת דברי ההסבר להצעת חוק בתי המשפט
 7 (תיקון מס' 34) (כריכת סעדים בתביעות בענייני קניין רוחני), התשס"ג-2003 (פורסמה בהצעות
 8 חוק- הממשלה, חוברת 30):
 9

10 "תביעות בתחום הקניין הרוחני מתאפיינות, בדרך כלל בכך שהן כוללות
 11 סעד כספי בצד צו מניעה נגד המשך הפרת הזכויות. כללי הסמכות
 12 העניינית הקיימים, כפי שפורשו לאחרונה בפסיקת בית המשפט העליון
 13 בע"א 7589/98 הפדרציה הישראלית לתקליטים וקלטות בע"מ נ'
 14 שוורץ, פ"ד נגד (1) 670), מובילים פעמים רבות לפיצול של תביעות
 15 בענייני קניין רוחני בין בית המשפט המחוזי לבין בית משפט השלום;
 16 פיצול זה מכביד על הצדדים ועל המערכת המשפטית, בלא הצדקה
 17 עניינית. הצעת חוק זו באה למנוע את הצורך בפיצול סעדים במקרים
 18 האמורים, על ידי מתן אפשרות לכרוך סעדים כספיים בתביעות לצו
 19 מניעה וצו עשה בתחום הקניין הרוחני, המוגשות לבית משפט מחוזי.
 20 למעשה הצעת החוק מעגנת פרקטיקה שנהגה בבתי המשפט במשך שנים
 21 רבות, ולפיה בתביעות בענייני קניין רוחני היו כורכים את הסעד הכספי
 22 בתביעת צו המניעה. הצעת החוק מתיישבת עם העמדה העקרונית
 23 שהובעה לגבי ענייני קניין הרוחני בדו"ח הוועדה לבדיקת מבנה בתי
 24 המשפט הרגילים בישראל (ירושלים, התשנ"ז-1997) (להלן- דו"ח ועדת
 25 אור), ולפיה "מן הראוי שעניינים אלה יישארו בשלב הנוכחי בסמכות
 26 בית המשפט המחוזי" (פסקאות 41-42 לדו"ח). הצעת החוק אף אינה
 27 סותרת את המלצת ועדת אור בדבר הפיכת בית משפט שלום לבית משפט
 28 מרכזי, שכן מדובר בתחום ספציפי ובהיקף מצומצם יחסית של תביעות,
 29 שעניינן היה נדון ממילא גם לפני בית המשפט המחוזי. הצעת החוק אינה
 30 משנה את הסמכות העניינית לדון בתביעות בענייני קניין רוחני שמבוקש
 31 בהן סעד כספי בלבד, אשר ימשיכו להיות מוגשות לבית המשפט המתאים
 32 לפי סכום התביעה. ..."
 33 (ההדגשה שלי- מ' י').
 34

בתי המשפט

בש"א 160063/06

בבית משפט השלום

ת"א 25421/06

בתל אביב-יפו

כבוד השופט מאיר יפרח

בפני:

1 אף מדברי הדוברים בוועדת החוקה, חוק ומשפט, במהלך דיון בהצעת חוק בתי המשפט הנזכרת
2 לעיל, אני למד כי תביעות בענייני קניין רוחני, נדונות מזה שנים רבות בבית המשפט המחוזי,
3 ומצויות בתחום סמכותו העניינית הייחודית. לשם הדוגמה הנני להפנות לדברי עורך הדין תמיר
4 אפורי ממשרד המשפטים, לפיהם:

6 "המצב המשפטי בקשר לסמכויות בתי המשפט הוא כזה שבית המשפט
7 המחוזי הוא בית המשפט השימועי. לעומת זאת, כשמדובר בסעד הכספי
8 בגין ההפרה שכבר נעשתה, בחלק ניכר מהמקרים הסמכות היא של בית
9 משפט השלום. תובעים על הפרות בקניין רוחני הגישו בעבר את התביעה
10 הכספית ואת התביעה לצו המניעה במאוחד לבית המשפט המחוזי. ...

12 קניין רוחני מתנהל במחוזי די הרבה שנים. ועדת אור שעסקה בתחום בתי
13 משפט, סברה שענייני קניין רוחני ימשיכו להיות בבית משפט מחוזי. זה
14 גם המצב כרגע. יכול להיות שבעתיד יורידו את זה לבית משפט השלום,
15 אבל כרגע זה בבית משפט מחוזי" [פרוטוקול מס' 67 של ישיבת חוקה חוק
16 ומשפט מיום 18.8.03].

17 (ההדגשה אינה במקור- מ' י').

19 התוצאה

20 הנלקט מכל האמור הוא, כי תביעת המבקשת, הנסמכת על חוק עוולות מסחריות, מצויה בתחום
21 סמכותו העניינית הייחודית של בית המשפט המחוזי לפי סעיף 40(4)(ט) לחוק בתי המשפט. עוד
22 קודם לחקיקת התיקון דנא, היו מצויים ענייני קניין רוחני בתחום סמכותו העניינית הייחודית של
23 בית המשפט המחוזי, בהיותם עניינים אזרחיים שאינם בסמכותו של בית משפט השלום (לפי סעיף
24 40(1) לחוק בתי המשפט). לעניין זה הנני להפנות לפסק דינו של השופט זפט בת.א. 1851/05
25 (בש"א 14553/05) חרמון מן שירותי יופי בריאות והרזיה בע"מ נ' ד"ר רנטה שגב ואח'
26 (פורסם במאגר נבו, ניתן ביום 21.7.05), בו התייחס השופט זפט, בין היתר, לשאלת סמכותו
27 העניינית של בית המשפט המחוזי לדון בתביעות על-פי חוק עוולות מסחריות, בזו הלשון:

29 "המבקשת מבססת את תביעתה על עילות מפקודת סימני מסחר [נוסח
30 חדש], התשל"ב-1972 (להלן: "פקודת סימני מסחר") וחוק עוולות
31 מסחריות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק עוולות מסחריות"). לנוכח

בתי המשפט

בש"א 160063/06

בבית משפט השלום

ת"א 25421/06

בתל אביב-יפו

כבוד השופט מאיר יפרח

בפני:

הוראות סעיף 40(4) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, מוסמך בית משפט זה לדון בתביעת המבקשת המבוססת על עילות שלפי חוקים אלה ובכלל זה תביעתה הכספית של המבקשת".
(ההדגשה איננה במקור - מ' י').

לפיכך, בית משפט זה נעדר סמכות עניינית לדון בתביעה העיקרית שהגישה המבקשת, כמו גם בבקשה למתן צו מניעה זמני. מכוח סמכותי לפי סעיף 79(א) לחוק בתי המשפט, אני מורה על העברת תיק זה לבית המשפט המחוזי בת"א.

אין צו להוצאות.

ניתנה היום, י"ד ניסן תשס"ו (12 אפריל 2006), בהעדר הצדדים.

מאיר יפרח – שופט

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15